

Obrtnijske raznoterosti.

Usnje se očisti plesnobe, ako se namaže z zredčeno karbolno kislino. Karbolna kislina uniči vse tiste gljivice, ki prouzročajo plesnobo.

Pranje bele flanele. Bela flanela kaj rada po pranju postane rumena. Če se pa vzame za pranje dežnico, v kateri se je raztopilo na 100 litrov vode 3 kilo marseljskega mila in poldrugi liter salmijakovca, ostane flanela vedno bela.

Prvi parnik čez Atlantsko morje. Leta 1849. je parnik Sownal prvi peljal iz Amerike v Evropo. Vozil je 28 dni. Mej vožnjo se je posluževal tudi jarbol.

Srebrne stvari čistiti je najlažje, če se denejo v gorko razstopljino vinskega kamna in z usnjem lepo ščistijo. Tudi je dobro, ako srebrne stvari sčistimo z lugom, v katerega so dali nekaj galuna in mila. Srebrne stvari moramo potem dobro obrisati s kako platneno cunjo.

Kmetijstvo.

Odpust zemljiškega davka in sladorne premije.

„Novice“ so bile jedini slovenski list, ki so o svojem času povedale, kako so slovenski poslanci glasovali, ko je šlo za popust zemljiškega davka vsled davčne reforme. Naše pisanje pač nekaterim gospodom ni bilo všeč, ker se je spoznalo, da nekateri poslanci, kateri doma po shodih vedno govore, kako je jim na Dunaju interes malega kmeta na srcu, na Dunaju pa v resnici toliko ne gledajo na kmeta, temveč so jim koristi bogatih veleposestnikov bolj pri srcu. Ko bi se bil vsprejel dotični Pacakov predlog, bi bili imeli kmetje od dotičnega popusta kaj dobička, tako se pa jim odpiše le nekaj krajcarjev, dočim se bode nekaterim veleposestnikom, ki sami ne vedo, kako se obdeluje zemlja v potu obraza, odpisali tisočaki.

Sveda tudi ni bilo po volji nekaterim poslancem, da je gospod Koblar stvar naravnost povedal na shodu v Idriji. Jeden govornikov nasprotne stranke je skušal vtis te stvari s tem uničiti, da je poslanca vprašal, kako je on glasoval glede premij na izvoz sladornja iz naše države. Kaj je poslanec odgovoril na to vprašanje, mi ne vemo, ker poročila o shodu v Idriji, kakor so jih priobčili časopisi, o tem molče, nam se pa tudi o tem ni od nobene strani poročalo. To, kar je „Slovenec“ povedal, da se je sklicevalo na shodu, da interesi kmetov ne morejo biti poslancu nič mari, je tako neumno, da ne moremo verjeti. Sicer mi radi verjamemo, da cele stvari mnogi na shodu niso razumeli, mej drugim tisti najmanj, ki je stavil do poslanca omenjeno vprašanje.

Tudi tukaj je šlo v prvi vrsti za koristi veleposestnikov, kateri izdelujejo največ sladornja. Naš list tega ni zagovarjal, ker dobro ve, da se bogatim češkim veleposestnikom tako slabo ne godi, da bi potrebovali podpore od države. Razlika je pa vendar posebno mej prvo in to stvarjo velika. V prvem slučaju je šlo za precej znatno olajšanje kmetu, v drugem pa le za neznatno. Dovolilo

se je namreč 4 milijone povišanja premij. Teh štirih milijonov pa ne plačajo samo kmetje, temveč se razdele na vse davkoplačevalce. Če pomislimo, da zemljiški davek znaša 36 milijonov goldinarjev, dočim znašajo vsi dohodki države na 400 milijonov goldinarjev, potem vidimo, da na kmete dobrega pol milijona pride. In še od tega neznatnega zneska pride jako velik del na veleposestnike. Kmetje bi morda 1 ali 2 krajcarja manj davka plačali. V tem oziru se pač ne splača govoriti o kaki izdaji kmetjskih koristij. Kdor o tem govori, ljudi slepi ali pa o celi stvari nima nobenega pojma.

Sicer je pa tukaj šlo se za nekaj drugega. Od sladorne industrije imajo dobiček kmetje, ki v veliki meri pridelujejo peso. To je bilo povod, da so mladočeški poslanci glasovali za povišanje premij, ki veleposestnikom gotovo niso naklonjeni. Da bi morda tovarnarji dosti skrčili izvažanje sladornja, ako se jim višje premije ne dovolijo, mi ne verjamemo, a toliko pa lahko rečemo, da novih sladornih tovarn bi pa gotovo ne zidali. Našemu dolenjskemu kmetu se pa misli s tem pomagati, da se upeljejo ondu sladorne, da bodo kmetje pridelovali in prodajali sladorno peso. S tem dobe ljudje delo, ki ga manjka po Dolenjskem, da jim ne bode treba siliti v Ameriko. To je stvar, ki je po našem mnenju odločila slovenske poslance, da so glasovali za povišanje sladornih premij.

Največja škoda od sladornih premij je ta, da se s tem draži slador v Avstriji, ker ga lahko tovarnarji za višjo ceno izvažajo. Toda kmetje običajno ne rabijo dosti sladornja in torej tudi v tem oziru ne zadeva škodo v prvi vrsti kmeta, temveč druge stanove. Mi ne odobravamo, da so se dovolili sladornim fabrikantom štirje milijoni, ter sploh ne odobravamo, da se podpira veliki kapitalizem, a za svojo dolžnost smo pa smatrali stvar pojasniti, da ne bodo imeli ljudje o tem napačnih pojmov in se zlasti ne bode kmetom dopovedovalo, da so se ti milijoni vzeli iz njegovih žepov. Če je gospod Koblar v tem vprašanju glasoval vzajemno z drugimi slovenskimi poslanci, je pač storil bolje v interesu kmetov, kakor pa kmetom v škodo.

Kmetijske raznoterosti.

Sladorna pesa se da tudi pridelovati samo z umetnim gnojem. Gnojiti se jej mora s čilskim solitrom in superfosfatom. Tako gnojenje je še zaradi tega dobro, ker plevel ne raste. Umetno gnojenje je tudi ceneje v krajih, kjer nimajo dosti živine.

Divje živali prenašalke bolezni. Dokazalo se je, da zajci, vrane in zlasti škorci, ki se posebno drže goved, večkrat zaneso bolezen na parkljih s kraja v kraj. Največ se te živali na poljih nalezejo bolezenskih gliv od gnoja bolnih živalij in jih potem dalje zanese. Zato naj se gnoj od bolne živine ne pušča ležati na polju, temveč naj se precej zagrebe.

Jesensko gnojenje sadnim drevesom. V avgustu in septembru se delajo sadni brsti za drugo leto. Da se jih več naredi in da so lepi, je dobro, če se v tem času drevesom gnoji, najbolje, če se priliva z vodo, v kateri se je raztopilo na 100 litrov 1 kilogram superfosfata in pol kilograma kalijevega sulfata.